

Croatian Civil Aviation Agency

**Obavijest o ispitnim rokovima,
pravilima i načinu polaganja ispita
(Part-66 dozvole za održavanje
zrakoplova)**

TLD-OB-005

Broj izmjene: 1, Datum izmjene: 01.05.2014.

Obzirom da u Republici Hrvatskoj trenutno nema odobrene Part 147 organizacije za osnovnu obuku („Basic Training“) Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu Agencija) želi omogućiti svim zainteresiranim kandidatima polaganje ispita za sve module u skladu sa Aneksom III, (Part-66), Prilogom I i II, kao bitnim preduvjetom za stjecanja Part-66 dozvole za održavanje zrakoplova, proširenje postojeće dozvole dodavanjem nove kategorije/podkategorije i ukidanje raznih ograničenja.

U tu svrhu Agencija je uspostavila banku pitanja i razvila računalni program za generiranje i obradu ispita.

Ispitni rokovi

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo početkom svake godine propisuje redovne ispitne rokove za osnovne ispite („Basic Modules“) za Part-66 dozvole za održavanje zrakoplova i objavljuje ih na svojoj web stranici. Postoji mogućnost organiziranja i izvanrednog ispitnog roka u slučaju da se prijavi veći broj kandidata i da za to postoji osobita potreba o čemu, na zahtjev stranke, Agencija donosi odluku. Kandidati svoje prijave za ispit moraju podnijeti Agenciji najkasnije 15 dana prije redovnog ispitnog roka.

Općenito

Aneks III (Part-66) koristi modularni nastavni plan, stoga sadržaj modula varira ovisno o kategoriji ili podkategoriji za koju se kandidat prijavljuje. Part-66 ispit se temelji na Part-66 nastavnom planu i programu („Part-66 Basic Knowledge Requirements“) kako je navedeno u Prilogu I, Aneksa III (Part-66). Ispiti će se provoditi na engleskom jeziku, koristeći kratice gdje je to moguće i sastavljeni su na računalu u obliku pitanja sa višestrukim izborom odgovora („Multi-Choice Questions“).

Ispiti će se provoditi u skladu s Commission Regulation No. 2042/2003 Annex III (Part-66) Poddio C, 66.B.200 i ED Decision 2012/004/R, GM 66.B.200. Za jedan ispitni rok kandidat može prijaviti polaganje najviše 4 modula.

Postupak prijave ispita (polaganje modula)

Prilikom prijave za ispit kandidat je dužan poštovati slijedeću proceduru:

- Kandidati se obavezno prijavljuju pisanim putem (poštom ili osobno u Agenciji) koristeći obrazac „Prijava za polaganje ispita“ koji je dostupan u Odjelu školstva i licenciranja ili na web stranici Agencije: <http://www.ccaa.hr/SOA.html>. Prijave nisu moguće telefonskim putem.
- Prilikom **prve prijave za ispit** kandidati su dužni priložiti uredno ispunjen obrazac sa pripadajućom upravnom pristojbom od 70,00 kn, te potvrdu o uplaćenju naknadi za troškove polaganja ispita, presliku Part-66 dozvole (ako je posjeduje) i presliku osobne iskaznice ili presliku putovnice (ukoliko se radi o osobi koja nije državljanin RH).
- Za sve **kasnije prijave za ispit** kandidati su dužni priložiti uredno ispunjen obrazac sa pripadajućom upravnom pristojbom od 20,00 kn i potvrdu o uplaćenju naknadi za troškove polaganja ispita.
- Naknada za polaganje ispita iznosi **150,00 kn po modulu**, a uplaćuje se na žiro račun Agencije broj HR9623900011100357510, model HR00, poziv na broj 02371219-3312000, šifra namjene: AIRB.

- Polaznici Zrakoplovne tehničke škole oslobođeni su plaćanja ove naknade uz dostavu potvrde od tajništva škole za svaki **prvi** izlazak na pojedini modul.
- Kandidati su dužni prijaviti ispit najkasnije 15 dana prije redovnog ispitnog roka, a prijave koje budu podnesene kasnije neće se uzeti u razmatranje za taj ispitni rok.
- Agencija će po prijavama utvrditi točan broj kandidata za ispitni rok, te osigurati adekvatnu dvoranu za provođenje ispita. Ako iz objektivnih razloga ili prevelikog broja prijava Agencija ne uspije osigurati adekvatnu dvoranu, kandidati koji su zadnji predali zahtjev biti će prijavljeni za slijedeći ispitni rok, o čemu će biti obaviješteni najkasnije 7 dana prije ispitnog roka..
- Nakon što Agencija utvrdi da su svi gore navedeni uvjeti ispunjeni, kandidatu će **kod prve prijave za ispit** dostaviti rješenje o odobravanju ispita, a kod svake **kasnije prijave za ispit** kandidata će e-mailom ili telefonom obavijestiti o vremenu i mjestu održavanja ispita.

Pitanja sa višestrukim izborom odgovora (MCQ).

Za svaki modul koji se polaže, osiguran je ispit sa pitanjima i uputama, te obrascem za upisivanje odgovora.

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo posjeduje banku pitanja, a ta pitanja pridržavaju se slijedećih načela:

1. Ispit provodi jasno definirane ciljeve, polja i opseg znanja koje se provjerava svakim pitanjem su u potpunosti identificirani.
2. Sva pitanja su tipa s višestrukim odgovorom s tri alternativna odgovora.
3. Pitanja koje zahtijevaju specijalizirano znanje određenih tipova zrakoplova se ne postavljaju u ispitima osnovnog znanja.
4. Izbjegava se uporaba kratica i akronima. Međutim, gdje je to potrebno, samo međunarodno priznate skraćenice i akronimi se koriste. U slučaju dvojbe, koristi se puni oblik, npr. napadni kut = 12 stupnjeva umjesto = 12 °.
5. Pitanja i odgovori su formulirani što je moguće jednostavnije: ispit nije test jezika. Izbjegavaju se složene rečenice, neuobičajena gramatika i dvostruke negacije.
6. Više od 3 različite tvrdnje ne pojavljuju se među predloženim odgovorima, inače kandidat može biti u mogućnosti zaključiti točan odgovor uklanjanjem malo vjerojatnih tvrdnji.
7. Pitanja imaju samo jedan točan odgovor.
8. Točan odgovor je očito točan i potpun ili , bez sumnje, najprihvatljiviji. Izbjegavaju se odgovori koji su toliko slični da je izbor stvar mišljenja a ne činjenice. Glavni razlog upotrebe MCQ je da se oni mogu brzo provesti: to se ne postiže ako postoji sumnja o točnom odgovoru.
9. Netočne varijante odgovora će izgledati jednako uvjerljivo svakome tko nije naučio gradivo. Sve varijante se jasno odnose na pitanje i sličnog su smisla, gramatičke konstrukcije i dužine. U numeričkim pitanjima, netočni odgovori odgovaraju greškama u postupku, kao što su ispravke primijenjene u pogrešnom smislu ili netočna pretvorba jedinica: nema nasumičnih brojeva.
10. Kalkulatori nisu dozvoljeni tijekom ispita. Stoga, svi proračuni su izvedivi bez kalkulatora. Gdje pitanje uključuje izračune koje nije moguće izračunati bez kalkulatora, kao što su $\sqrt{10}$, onda je navedena približna vrijednost od $\sqrt{10}$.
11. Pitanja su izrađena u skladu s Dodatakom I (Part-66).

Esej pitanja

Prije izdavanja dozvole, kandidat mora položiti i esej pitanja iz sljedećih modula: Modul 7A i 7B – Maintenance Practices - 2 esej pitanja, Modul 9A i 9B – Human Factors - 1 esej pitanje, Modul 10 – Aviation Legislation - 1 esej pitanje.

- A. Cilj svakog esejskog pitanja je omogućiti Agenciji da odredi da li se kandidat može izraziti na jasan i koncizan način, u obliku pisanog odgovora, u formatu tehničkog izvješća koristeći tehnički jezik zrakoplovne industrije. Esejsko pitanje također omogućuje procjenu jednim djelom, tehničkog znanja osobe i praktične primjene relevantne za plan održavanja.
- B. Pitanja su dovoljno sveobuhvatna da ih mogu odgovoriti kandidati bilo koje kategorije ili potkategorije (B1, B2 i B3) te su u skladu sa sljedećim općim smjernicama:
- Tema odabrana za pitanje je općenita, odnosi se na mehaničke i avioničke kategorije dozvole i imaju zajedničku tehničku razinu težine kao što je navedeno u Part -66 Dodatak I.;
 - Pokrivaju tehnologiju primjenjivu na većini područja održavanja zrakoplova;
 - Odražavaju učestale radne prakse;
 - Nije specifično za tip ili proizvođača i izbjegavaju teme koje se rijetko susreću u praksi;
 - Prilikom izrade pitanja, uzima se u obzir ograničeno praktično iskustvo koje imaju kandidati.
- C. Esejska pitanja pridržavaju se sljedećih načela:
- Za svako esejsko pitanje vrijeme za odgovaranje je 20 minuta.
 - Potpuna A4 strana predviđena je za svako pitanje i odgovor, ako je potrebno, odgovor se može nastaviti i na poledini stranice.
 - Pitanje je takvo da očekuje odgovor na razini danoj na tu temu u odgovarajućem modulu.
 - Pitanje nije dvosmisleno i traži opsežan odgovor.
 - Pitanje je postavljeno u stilu tehničkog izvještaja i ima logičan slijed (početak, sredinu i kraj) i sadrži primjenjive i relevantne tehničke riječi tražene u odgovoru.
 - Ne traži se crtanje i skiciranje u pitanju.
 - Pitanje je relevantno u kategoriji i stupnju težine navedene u Part-66.

Ocjenjivanje esejskih pitanja

Agencija je razradila posebnu listu za ocjenjivanje esejskih pitanja koja sadrži ključne točke svakog pojedinog esejskog pitanja i jasno je dana podjela između ocjene ključnih točaka i stila pisanja.

Najmanje 2 ocjenjivača neovisno pregledaju svako pitanje i odgovor, te utvrđuju da li su pogođene ključne točke.

Zbog poteškoća u ocjenjivanju esejskih pitanja samo na temelju ključnih točaka pri ocjenjivanju će se uzeti u obzir i način/stil na koji je odgovor napisan.

Ukupan broj bodova za svako esejsko pitanje seže do 100, a odražava kombinaciju tehničkih elemenata (ključnih točaka) i elemenata izvještaja.

Svaka ključna točka biti će ocijenjena po svojoj važnosti. Zbroj svih ključnih točaka će predstavljati 60 posto ocjene.

Ključne točke su važni elementi koji mogu biti bazirani na znanju ili iskustvu, te sadržavati i druge elemente srodne održavanju kao što su relevantne mjere predostrožnosti ili pravne prakse, ako je primjenjivo.

Odgovor na pitanje analizirat će se u pogledu jasnoće i načina na koji je esejski odgovor sastavljen i imati ocjenu koja mu je dodijeljena, a koja će predstavljati 40 posto ukupne ocjene.

Odgovor treba pokazati sposobnost kandidata u izražavanju tehničkim jezikom. To uključuje čitljivost rukopisa, osnovne gramatike i korištenje terminologije.

Odgovor mora imati početak i logičan put do zaključka.

Korištenje dijagrama se ne preporuča, ali ako se koristi, mora se koristiti kao manji dio dopune pisanom odgovoru nikako kao zamjena istog.

Odgovor ne bi trebao biti nabranjanje.

U okviru razumljivosti, kandidatu se neće ocjenjivati pravopis.

Nula bodova će se dati samo u iznimnim okolnostima. Čak i kada kandidat pogrešno shvati pitanje i da odgovor na drugo pitanje, dat će se nešto bodova barem za način pisanja odgovora, ali neće se prijeći dozvoljena razumna granica.

Dvije podijeljene ocjene (bodovi) će se zbrojiti i napisati na list za ocjenjivanje.

Ako je odgovor na pragu prolaska prvenstveno radi lošeg stila u pisanju odgovora, ocjenu treba raspraviti sa drugim ispitivačem ako je moguće.

Odustajanje od ispita

Kandidat može odustati od ispita najkasnije 7 dana prije ispitnog roka, a i kasnije u slučaju opravdanih razloga, o čemu Agenciju izvještava pismenim putem (pismenom fax ili e-mail porukom). U ovim slučajevima uplata naknade će se priznati za slijedeći ispitni rok. Oni kandidati koji ne pristupe ispitu, a nisu odustali u roku ili im razlozi nisu opravdani, smatrat će se da ispit nisu položili.

Izlazak na ispit

Kandidati moraju doći do ispitnog mjesta najkasnije 15 minuta prije početka ispita, kandidati koji zakasne na ispit neće moći pristupiti, kako ne bi ometali ostale kandidate, te će se smatrati da su odustali od ispita. Kandidati su dužni pokazati ispravu (osobna iskaznica ili putovnica) prilikom prozivanja prisutnih. Kandidati koji ne pokažu valjanu i čitku ispravu neće moći pristupiti ispitu. Kandidati se ne smiju zadržavati u dvorani nakon završetka ispita. Osobne stvari, kaputi, torbe, aktovke i slično, kandidat je dužan ostaviti u prednjem ili stražnjem dijelu dvorane, ovisno o tome kako odredi ispitivač.

Ispitni materijali

Agencija će osigurati sve materijale potrebne za provođenje ispita. Bilo kakvi drugi materijali nisu dopušteni. Kandidati mogu koristiti isključivo kemijske olovke (plave ili crne) pri pisanju ispita. Uporaba kalkulatora nije dozvoljena. Prije samog početka ispita predsjednik ispitnog povjerenstva će iznijeti osnovna pravila vezana za ispit.

Pravila za provođenje ispita

Kandidati ne smiju koristiti nikakav dodatni papir osim samih ispitnih materijala. Po završetku ispita, svi materijali se predaju ispitnom povjerenstvu. Kandidati ispisuju odgovore isključivo na obrascu za upisivanje odgovora. Za vrijeme trajanja ispita mora biti tišina. Mobilni uređaji i slično, moraju biti isključeni i odloženi zajedno sa osobnim stvarima.

U slučaju da kandidatu nešto nije jasno i želi razgovarati sa predsjednikom ispitnog povjerenstva, mora podignuti ruku i u tišini ostati sjediti na svom mjestu. Predsjednik ispitnog povjerenstva ne smije ulaziti u rasprave sa kandidatom vezane uz pitanja, pojašnjavanje sadržaja pitanja ili tumačenje riječi. Tijekom vremenskog perioda određenog za ispit, iz dvorane u kojoj se polaže ispit ne smije se iznositi ni jedan ispitni papir.

Kršenje pravila ispita može rezultirati diskvalifikacijom kandidata i zabranom sudjelovanja na idućim ispitima. Ukoliko kandidat nije dostavio dokaz o uplati naknade prilikom podnošenja zahtjeva, isti je dužan predati prilikom pristupanja ispitu, u protivnom neće moći pristupiti ispitu.

U slučaju da kandidat padne na ispitu iz određenog modula, prema Prilogu II, Aneksa III, (part-66), kandidat ga ne može polagati najmanje 90 dana nakon datuma pada, osim u slučaju da kandidat može dokazati da je prošao naknadno dodatno osposobljavanje za taj modul u odobroj Part-147 organizaciji koja vrši nastavu ponovne obuke prilagođenu predmetima koji nisu položeni u određenom modulu. U tom slučaju se modul koji nije položen smije ponovo polagati nakon 30 dana od dana polaganja ispita za predmetni modul. Pravilo vrijedi za sve kandidate.

Maksimalan broj uzastopnih pokušaja za svaki modul je tri. Slijedeća tri pokušaja dopuštena su nakon stanke od 1 godine.

Kandidat je u prijavi za polaganje ispita dužan u pisanom obliku potvrditi broj i datum pokušaja tijekom prošle godine, a Agencija je dužna provjeriti broj pokušaja unutar primjenjivih vremenskih okvira.

Ispiti moraju biti položeni u periodu od deset godina prije podnošenja zahtjeva za Part-66 dozvolu za održavanje zrakoplova ili dodavanje kategorije/podkategorije takvoj dozvoli.

Prolazna ocjena za svaki modul i za svako pojedinačno esej pitanje je 75%.

Postupak prijave ispita za tip zrakoplova

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo također želi omogućiti svim zainteresiranim kandidatima polaganje ispita za tip zrakoplova (za zrakoplove grupe 2 i 3) u skladu sa Aneksom III, (Part-66), Prilogom III, kao bitnim preduvjetom za upis tipa zrakoplova u Part-66 dozvolu za održavanje zrakoplova.

Kandidati se obavezno prijavljuju pisanim putem (poštom ili osobno u Agenciji) koristeći obrazac „Prijava za polaganje ispita“ koji je dostupan u Odjelu školstva i licenciranja ili na web stranici Agencije.

Prilikom prijave ispita za tip zrakoplova kandidati su dužni priložiti uredno ispunjen obrazac sa pripadajućom upravnom pristojbom od 70,00 kn, te potvrdu o uplaćenju naknade za troškove polaganja ispita, presliku Part-66 dozvole (ako je posjeduje) i presliku osobne iskaznice ili presliku putovnice (ukoliko se radi o osobi koja nije državljanin RH).

Nakon što Agencija utvrdi da su svi gore navedeni uvjeti ispunjeni, rješenjem će imenovati ispitivača te rokove i uvjete za provođenje ispita potom će rješenje poslati kandidatu i imenovanom ispitivaču.

Provođenje ispita za tip zrakoplova

Imenovani ispitivač u dogovoru sa kandidatom koji mora osigurati uvjete za provođenje ispita (adekvatan prostor za provođenje teorijskog dijela ispita i zrakoplov za provođenje praktičnog dijela ispita), provodi ispit za tip zrakoplova u skladu sa Aneksom III, (Part-66), Prilog III, i u rokovima zadanim u rješenju.

Po završetku ispita imenovani ispitivač popunjava obrazac Izvještaja sa ispita te ga zajedno sa ispitnim materijalima dostavlja u Agenciju koja kandidatu, ako je položio, izdaje certifikat o položenom ispitu za tip zrakoplova.

Maksimalan broj uzastopnih pokušaja ispita za tip zrakoplova je tri. Slijedeća tri pokušaja dopuštena su nakon stanke od 1 godine. Nakon pada na prvom pokušaju, potrebno je napraviti stanku od 30 dana, a nakon pada iz drugog pokušaja, potrebna stanka je 60 dana.

Kandidat je u prijavi za polaganje ispita dužan u pisanom obliku potvrditi broj i datum pokušaja tijekom prošle godine, a Agencija je dužna provjeriti broj pokušaja unutar primjenjivih vremenskih okvira.

Nakon položenog ispita za tip zrakoplova i završavanja potrebnog praktičnog iskustva, zahtjev za upis ovlaštenja za tip zrakoplova u Part-66 dozvolu za održavanje zrakoplova mora biti podnesen u roku od 3 godine.

Za sve dodatne informacije u vezi ispita za Part-66 dozvolu za održavanje zrakoplova molimo kontaktirati Odjel školstva i licenciranja na telefon 01/2369-315 ili 01/2369-372.